

MẸ TÔI

Mẹ ơi, năm nay con đã 76 tuổi rồi, mẹ đã xa con 23 năm mẹ nhỉ? Thế mà hàng ngày con vẫn nhớ đến mẹ qua kinh nguyện sớm tối, con vẫn cầu xin Chúa cho mẹ sớm về hưởng Nhan Thánh Chúa. Phòng con ngủ con treo ảnh mẹ, mỗi lần con ngược nhìn mẹ, lòng con lại nao nao thương nhớ mẹ. Mẹ là nguồn cảm hứng cho con viết lại tình cảm của mẹ trong đời con từ khi con có nhận thức về tình yêu của mẹ đối với con. Con sẽ làm thành một cuốn phim tưởng tượng mà mẹ là nhân vật chính, con đóng vai phụ để mẹ thực hiện tình yêu “Mẫu tử” mà Chúa đã ban cho mẹ, để cho mẹ hoàn tất nhiệm vụ cao cả của bà mẹ mà ở trên đời này mẹ là biểu tượng tình yêu cao quý ấy. Tình yêu của mẹ như nước trong nguồn tưới mát đời con. Suối tình ấy chỉ ngừng chảy khi mẹ trút hơi thở cuối cùng vào hồi 18giờ 05 phút ngày 17 tháng 5 năm 1988 trong cơn mưa chiều mùa Hạ.

Lúc con còn bé, bà nuôi nấng, chăm sóc cho con từ miếng ăn, giấc ngủ, ấp ủ cho con khi mùa đông giá lạnh và quạt mát cho con khi mùa hè nóng nực. Con không thương mẹ bằng bà đâu, bởi vì lúc nào con cũng lẩn quẩn bên bà ngoại, nhưng bây giờ con đã có cháu nội, cháu ngoại, con thấy chúng

nó cũng có bà ngoại, bà nội như con hồi bé. Bà ngoại chúng cũng chăm sóc chúng cẩn thận, thế mà khi mẹ chúng về thì chúng quần lấy mẹ chúng và không nhớ đến bà nữa.

Con vẫn nhớ ngày xưa bà ngoại mẹ và con nằm chung một giường con nằm giữa. Mẹ phải nắn nỉ con lằm con mới quay sang với mẹ, mẹ muốn con ôm mẹ mẹ phải dụ con ngày mai mua bi hay mua chim sáo con mới chịu ôm mẹ một tí. Mẹ ghì chặt lấy con, mẹ hôn con, xoa lưng cho con ngủ. Buổi sáng con thức dậy là mẹ đã đi mất tiêu rồi. Mẹ đi xuống “abattoir” để nhận hàng về. Sáng nào con cũng ngồi đón mẹ trước hiên nhà, lúc xe của mẹ chạy qua mẹ ném xuống cho con hai đồng xu đồng. Con lượm nó đưa cho bà, một lúc sau hai bà cháu ra chợ Cửa Trường ăn canh bún hay ăn xôi. Xôi có nhiều loại: xôi đậu xanh, xôi đậu đen, xôi gấc, xôi củ từ, xôi bắp xôi khúc. Thỉnh thoảng bà mua cho miếng bánh đa kê. Con thích nhất vì có bánh đa dòn dòn, kẹp hai bên kê nấu chín beo béo, có đậu xanh hột nấu chín rắc lên kê, có vài thìa đường cát ngòn ngọt cũng cho cả vào đó và một chút hành phi thơm lừng chế lên trên.

Đến bây giờ mới nghiệm ra, thời đó không có mẹ thì làm sao có tiền mà đi ăn quà với bà? Mà tại sao mẹ không đưa tiền cho bà buổi tối để sáng mai bà chỉ việc dẫn con đi mà cứ bắt con đợi chờ mẹ ở ngoài hiên? À con hiểu ra rồi mẹ thích nhìn thấy con mỗi buổi sáng lúi húi nhặt tiền của mẹ và đúng giờ đúng hẹn con sẽ ngồi chờ mẹ ném tiền. Mẹ có “cái bùa” mà con không tài nào chống lại được sự cám dỗ ấy là: đồ chơi, chim khuyên, chim sáo và bánh dầy giò.

Thế đấy, đời sống tình cảm của mẹ của con cứ đều đều như thế. Cứ buổi trưa là con mong mẹ. Ừ nhỉ, đúng là mong như mong mẹ về chợ. Mẹ về nhà ăn trưa thế nào mẹ cũng mua cho con với bà đồng quà, tám bánh lúc thì quả quít, quả cam sành. Buổi tối mẹ đi lấy tiền hàng thế nào cũng ghé bà Tứ mua bánh dây giò cho con với bà làm cho con hư, cứ ngóng mẹ về để ăn bánh. Ngày xưa con mong con ốm (bệnh) để mẹ mua khúc giò về cho con ăn, bà tưởng con bệnh thật bắt ăn cháo cả ngày kinh quá.

Thỉnh thoảng hai mẹ con mình về quê nội, hai mẹ con ngồi trên xe kéo từ Nam Định về Trình Xuyên, con ngồi trên đùi mẹ chuyện trò, chỉ chỗ lung tung, lú lo hỏi mẹ đủ chuyện. Mẹ cắt nghĩa để chiều con, chứ con chả hiểu là gì nhiều, rồi gục vào nách mẹ đánh một giấc cho đến cổng nhà ông bà nội, mẹ phải gọi con con mới mở mắt xuống xe. Ở ngoài tỉnh thì con đi theo bà chứ lúc về quê con là cái đuôi của mẹ, ấy thế mà có lần tắm ao với anh Toàn và thằng Kỷ con suýt bị chết đuối, từ đó mẹ giữ con như giữ lửa. Bố con thì ở trong quê với ông bà nội, còn mẹ thì quán quít với bà ngoại và cậu Ninh, bà thương con lắm nhưng cậu lại rất khắt khe với con, con không thích cậu, con sợ cậu lắm. Lúc có cậu ở nhà, bà muốn chiều con điều gì cũng dè chừng cậu, nhưng nếu cậu đụng tới con là bà phản ứng liền, bà che chở con. Chả có thế mà con nhớ hoài một lần cậu vút con mấy cái xe điều vì con cùng bạn bè đá banh ngoài phố. Cậu về bắt được lúc chân tay đang lem luốc mà con ngu con kéo gối che chân. Bà chạy ngay vào bênh con khiến cậu bực tức, bà dẫn con xuống

cầu rửa, rửa chân tay mặt mũi cho con, rồi dẫn con ra chợ mua cốc thạch tàu cho con. Con tức cậu lắm, con chờ mẹ về con mách mẹ về chuyện này. Thế mà lúc con mách mẹ, mẹ lại nói.

- Con hư, cậu đánh con là đúng rồi.

Lúc đó mẹ có thấy con muốn khóc vì tức phát khóc không? Con nói ngay:

- Xịt mẹ ra, không thềm chơi với mẹ nữa.

Mẹ cười cười, nhưng mẹ tài lắm mẹ đưa cái “Bùa” của mẹ ra, mẹ nói:

- Đừng giận mẹ, tối mẹ mua bánh dây giò cho.

Tài thật, cái bánh dây giò làm mê hoặc con và con vui liền.

Mẹ đẻ ra con, thành ra mẹ biết tính con khoái ăn ngon, mỗi lần theo mẹ đi phố thế nào mẹ cũng dẫn con vào hàng phở Súng, mẹ cho con ăn bát phở nước hay bát phở áp chảo nước, hồi đó con không nghĩ ra, bây giờ con nhớ lại thì mười lần như một, mẹ chỉ ngồi nhìn con ăn, mẹ nhin thềm cho con ăn hả? Tội nghiệp mẹ thế! Con đâu hiểu, mẹ tha lỗi cho con nhé. Phở ở hàng đó sao mà ngon thế? Khác hẳn với bác phở gánh đầu phố nhà mình.

Lúc con lên sáu, cậu bắt con đi học, mẹ mua cho con cái cặp da bò vàng vàng, mấy bộ quần áo mới, bà dẫn con sang cậu Duệ học abc. Những ngày tháng êm đềm tuổi thơ dần trôi. Hình như đời con sắp bước vào chỗ

ngoặt mẹ nhỉ. Chỉ có một mình mẹ lo cho chúng con, bố yên phận sống ở trong quê, nên nếp sống dù có đổi thay là do mẹ. Cả làng mình chỉ có bốn căn nhà xây, thì nhà mình chiếm một do công lao của mẹ tảo tần xây trên phần đất ông bà nội tặng. Căn nhà ngói năm gian, mái ngói tây đỏ au, vênh vang trụ trên một mảnh thổ vừa phải, có vườn tược, hoa trái trong nếp sống thanh bình yên ả vùng quê. Thỉnh thoảng mẹ con mình về chơi, tiếng nói của con âm vang trong căn nhà ấy. Nhà mình có trần (plafond), kho thóc có cái lỗ lên trần nghe nói có con ma trên đó hay thò đầu qua cái lỗ ấy, nên con không dám vào trong buồng một mình. Về sau này con mới biết, bố dọa con leo lên cái lỗ trên trần vì sợ con té lúc leo thang. Mẹ đã tảo tần xây cho chúng con mái ấm bằng sức cần lao của mẹ.

Khi con khôn lớn, con càng nhận ra lòng mẹ quá bao la, tình mẹ yêu thương đàn con của mẹ không có gì sánh nổi. Những ngày tản cư, chạy giặc mình mẹ tảo tần, chạy vạy để cho chúng con những bữa cơm no mà mẹ chỉ ăn lưng ăn vực qua ngày. Mẹ thương chúng con hơn mẹ thương bản thân mẹ. Mẹ cố gắng nuôi chúng con ăn học, giặt dầu cá vá dầu tôm, nợ nần chồng chất mà mẹ chẳng hề than vãn một lời. Mẹ chỉ ước ao đàn con của mẹ thoát khỏi kiếp nghèo của mẹ. Sau cùng thì trời cũng ngó lại và chúng con nên người thì chả được bao lâu. Mẹ lại sống đời cơ cực trong mười năm con đi cải tạo. Lúc được về gặp mẹ, thời gian không lâu mẹ đã ra đi về miền Miên Viễn.

Rồi con xa xứ, bước đầu nơi đất khách quê người con cũng sống trong cảnh thiếu thốn và vất vả nên ngày giỗ mẹ nơi xứ người lần đầu tiên con đã viết:

*Con giỗ mẹ bằng ba trái táo
Có thể thôi! Mẹ hiểu cho con
Trời đổ mưa, trong lúc con còn
đang ngon giấc, đêm qua khóc Mẹ,
Hồi tưởng lại ngày con còn bé.
Mẹ cho con tất cả yêu thương.
Hôm nay ngắm ảnh Mẹ trên tường
Niềm thương nhớ tăng lên vô hạn
Ở tù về, con lặng thính uống cạn
Ly rượu cay, xé nát tâm hồn
Ngất ngây buồn, cúi mặt lệ tuôn
Thấy Hạnh Phúc sống gần bên Mẹ
Thời gian đó, vô cùng nhỏ bé,
Vì Mẹ đau, rồi Mẹ ra đi
Trong chiều mưa rả rích thâm thì,
Buồn đến nát cõi lòng Mẹ ạ,
Đêm coi xác, con thương Mẹ quá!
Khóc tạ ơn, tình Mẹ bao la
Hôm nay con đã ở rất xa
Ngày giỗ Mẹ! Sao con buồn quá
Xót trong lòng, tình mẹ bao la
Trái táo thơm, dâng Mẹ, hương hoa.*

NGUYỄN VĂN SINH

Ngày 17-5 -1993